

Izhaja
trikrat na teden:
v torek, četrtek,
sobota.

Issued
threetimes a week.
Tuesday, Thursday
Saturday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE POD PORNE DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 62.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 24. MAJA — THURSDAY, MAY 24, 1923.

LETO (VOL.) IX.

VOJNA NA BLIŽNJEM VZHODU SE BLIŽA.

Turki razstreljavajo mostove, ki vodijo čez reko Marico. — Balkan pred novim vojnim neurjem. — Grki in Turki trdovratni.

Atene. — Grške patrole ob reki Marici poročajo, da so Turki pogнали v zrak vse mostove, ki vodijo čez reko Marico v Adrianopolj in Karagač. Karagač je predmestje Adrianopla, pozorišče najkrvavejših bojov iz balkanske vojne leta 1912.

Razstreljevanje mostov vsakor pokazuje, da Turki namravajo, ali udariti sami, ali pa zaveznikom in Grkom ničesar ne vrjemo.

Iz večerajšnega debataranja na Lozanski konferenci je razvideti, da se Grki na noben način ne bodo udali ne grožnjam Turkov ne prigovarjanju zaveznikov, da bi plačali kako vojno odškodnino radi zadnje vojne v Mali Aziji.

Neki državnik je na konferenci izjavil, da zavezniki bi ne mogli v slučaju srečnega izida v vojni za Grke, dopustiti vse kar bi Grki hoteli nagrabiti. Poleg tega je pristavil, da bi vojna razdeljala Carigrad in tistih 400 tisoč Grkov, ki se baje nahajajo v mestu, bi bili od Turkov pomorjeni.

Na te besede je planil pokonci Venizelos, ki zastopa Grško na konferenci in dejal: "Grki se ne boje več turških grozovitosti, ker za vsakega Grka, ki bi ga umorili Turki, bi umorili Grki Turka, katerih mnogo živi na Grskem!"

Zunanji minister Alexandris je obvestil častniške poročevalce, da ako bodo Turki in zavezniki še enkrat prinesli na reševalni krožnik reparacijsko vprašanje, bo Grčija uradno zapustila Lozansko konferenco.

LASTNIKI PENNSYLVANIJSKE ŽELEZNICE SE PUNTAJO.

Philadelphia, Pa. — Lastniki se niso prikazali na povabilo železniškega delavskega odbora zadnji ponedeljek v Chicagu, ki je hotel vplivati na lastnike, da se uredi plačilne lestvice za bodočnost. Predsednik družbe Samuel Rea je pismeno odgovoril, da družba ni pod obveznostjo se udeležiti sestanka, kjer se bo reševalo razne podrobnosti, ki se družbe ne tičejo.

BOJ MEJ BULGARI IN GRKI.

Atene. — Blizu Zirnovega so se spopadli obmejni komitaji mej katerimi traja boj že par dni. Na obeh straneh je več mrtvih in ranjenih pravi poročilo.

GENERAL BELL KAŽE NA NEPRIPRAVLJENOST.

Chicago. — "Amerika je danes popolnoma nepripravljena," je izjavil general Bell pred "Chicago Association of Credit Men." "Ako bomo nepripravljene bodo zunanji sovražniki nas napadli in z nami naredili prav tako, kakor delajo danes Francozi z Nemčijo in drugi zavezniški s premaganci."

JUGOSLAVIJA PROTI BULGARIJI.

Iz Londona poročajo, da je jugoslovanska vlada odposlala dve diviziji vojaštva na bulgarsko-makedonsko mejo. Kaki nameni so v ozadju tega militarnističnega gibanja ni znano.

SNEŽENA PLAST UBILA 4 DELAVCE.

* Denver, Colo. — Velikanska snežena plast, ki se je utrjala s snežnega vrha, ki je poznan kot "Vrh sveta" blizu Corone in Dixie jezera je zasula pred tunelom na progi Salt Lake železnice 4 železniške delavce, ki so popravljali tamošnjo progo. Hrib, s katerega se je utrjala plast je visok 11,660 čevljev.

ZA ZLATOM V SIBIRIJO.

Rudarski strokovnjak trdi, da je Sibirija domovina zlata.

Los Angeles, Cal. — Rudarski strokovnjak S. L. McGirk mobilizira v tem mestu posebno ekspedicijsko, s katero se bo pognal na severno polo in obenem v severni del Sibirije iskat zlato. On trdi, da bo Sibirija postala v par letih druga Alaska, kjer se bodo odprle neizčrpne zlate žile in v svet bo drl za srečo v Sibirijo.

McGirk je izkušen rudarski strokovnjak in trdi, da bogate žile, ki se pojavljajo v Alaski so le veja glavnega zlatega centra, ki ga drži skritega severna pola in Sibirija, v Okhotskem okrožju.

Gotovi deli v Sibiriji niso nikdar bili dovoljeni za dostop rudarskim izvedencem, patrole divjih kozakov so zabranjevale prehod čez gotovo sekcijo pod bivšim carjem. To si tolmači McGirk iz vzroka, kar Rusija ni hotela, da bi se odkrila njena naravna bogastva, katerih nima malo v svoji zemlji.

Sibirija pa vsebuje še nadaljno bogastvo. Krasna kožuovina, ki prihaja iz Sibirije je najdragocenejša na svetu. Kože od črnih lisic, zatem gotove vrste kune in podlasice stanejo po več tisoč dolarjev komad, ki jih nosijo bogate dame v Londonu, Parizu in drugih modernih mestih.

POLICAJ USTRELIL NEPOZNANEGA ČLOVEKA.

Cleveland, O. — Predsinočnjem je policaj Fred Ilcham ustrelil nekega nepoznanca, ko je v temni noči se plazil okoli nekih skladišč. Policaj ga je pozival dvakrat, a ker se ni oglašil na poziv je Ilcham dvakrat ustrelil na njega s samokresom in ga na mestu ubil. Nepoznanec nima nikakih identifikacij radi česar ga ni mogoče spoznati.

SOVJETSKA VLADA ZAHTEVA ZADOŠČENJA OD ŠVICE.

Moskva. — Jurij Čičerin sovjetski zunanji minister je odposlal švicarski vladi ostro noto, v kateri dolži švicarsko vlado, da je odgovorna za umor Vaslava Vorovskija. V noti nadalje zahteva, da švicarska vlada odpusti iz službe uradnike, katerim je bilo v Lozani poverjeno v roke varstvo tujezemskih državljanov in, da se krivca, ki je umor izvršil kaznuje.

ZIDARJI V NEW YORKU NA STAVKI.

New York. — Nad 7 tisoč zidarjev je včeraj odložilo delo in odšlo na stavko v New Yorku. Zidarji zahtevajo \$12 na dan. Gradbeni kontraktorji jim ponujajo \$10 na dan in bonus kar pa zidarji odklanjajo in zahtevajo stalno plačo \$12 za dobo prihodnjih dveh let. Pogodbe katerih delo se je ustavilo se cenijo do 200 milijonov dolarjev.

KRATKE AMERIŠKE VESTI

— Zahteve za pospešitev sodnijskega procesa proti sladkornim verižnikom prihajajo dnevno na najvišje sodišče v Washington. Iz vseh krajev in mest pošiljajo razne socialne organizacije slične zahteve, a gotovi faktorji, ki bi morali podvzeti kar najhitrejša potrebne korake proti temu verižništvu nadaljujejo svojo pot s polzevo hitrostjo.

— Demokratska stranka si je svesta zmage pri prihodnjih predsedniških volitvah, tako izjavlja vrhovni odbor stranke. Republikanci, so se narodu silno zamerili s svojo tarifno postavbo, zlasti delavstvu, ki mora prenašati glavno težo tega nezaželenega bremena.

— V Zion, Ill. imajo zelo stroge postavbe. Sinoči je neki fant pomežiknil neki punc, nakar ga je naznanila policiji, ki je fanta privedla pred sodnika, kjer je moral plačati \$5. denarne globe.

— Iz Des Moines, Ia. poročajo, da je zdravstveno stanje guvernerja države Iowa mnogo boljše in da bo v par dneh zopet nastopil kot vrhovni uradnik v državi.

— V Sterling, Ill. se je pripetila velika avtomobilska nesreča. Dva avtoja sta trčila in eden se je vžgal. Plamen je tri potnike v avtoju jako nevarno obžgal, da je eden izmed njih v kratkem umrl v tamkajšni bolnišnici.

— Vojni tajnik John Weeks in z njim več višjih armadnih častnikov ter 22 kongresnikov in senatorjev je včeraj prišlo na posebnem parniku v Los Angeles iz Panamskega prekopa in tamkajšnjih otokov. Komisija pregleduje varnostne utrdbe o pacifiški obali. Obiskali bodo tudi obalo Alaske in tamkajšne utrdbe.

— V Plainfield, N. J. je umrl tovariš John D. Rockefellerja in inkorporator Standard Oil Co. Umrl je v starosti 84. let. S pridnim sodelovanjem pri Rockefellerjevem podjetju si je nakopičil več milijonsko premoženje.

— V Belleville, Ill. je bilo zadnje nedelje posvečenih 5 novih duhovnikov po škofu Rt. Rev. Henry Althoff-u.

— Država Iowa je potrošila tekom lanskega leta 1922. celih \$31,553,000.00 za gradnje cest in mostov.

— Iz Beaumont, Tex. poročajo, da je padlo nad 14 palcev dežja zadnje dni. Vsa okolica je poplavljen. Povodenj je zahtevala eno življensko žrtev. Materialne škode se cenijo do 700 tisoč dolarjev.

— V Elgin, Ill. je ušel iz zavoda za umobolne neki Arthur Taylor doma iz Chicaga. Bežal je po železniški progi, kjer ga je dohitel vlak in povozil.

— V Los Angeles, Cal. so najeli za igranje nekega 104-letnega črnca, John Currie-ja, ki pripoveduje o suženjstvu, v katerem se je nahajal dolga desetletja. Predstavljal bo na premikajočih slikah suženjstvo, kot je bilo v resnici v svoji originalnosti.

— V Cedar Rapids, Ia. je zvezno sodišče obsodilo nekega E. W. Speedlinga tamkajšnjega drugista na \$500 denarne globe in na 6-mesečni zapor, kjer je zlorabil svojo licenco s tem, da je prodajal žganje raznim odjemalcem brez tozadevnih predpisov.

ČRNOROKARJI ZAŽGALI BOMBO.

Chicago. — Neznani črnorokarji so sinoči položili pred vrata Steve Buteria na 1357 Sedwick ulici bombo, ki je eksplodirala in močno poškodovala pročelje Buterijeve trgovine. Dva Italijana sta bila pozneje aretirana kot osumljenca, a zatrjujeta, da sta nedolžna in, da jim afera ni nič znana.

VELESILE PROTI KITAJSKI.

Kitajska vlada ni v stanu rešiti ujetnikov. — Banditi močnejši od vladnih čet. — Intervencija neizogibna.

Peking. — Čas, ko je bila vlada na Kitajskem v stanu krotiti bandite je minul. Sedanja vlada se banditov celo boji, ker mej njimi je na tisoče dezertirjev, ki so zapustili vladno armado, se naveličali domačih meščanskih vojn in se sedaj živijo od roba in plena. Banditi so oboroženi z modernim orožjem in boj z njimi pomeni pravo vojsko. Vsaj tako govore zadnja poročila.

Vladni nastop ne izda nič. Iz Pekinga je odšlo kakih 2000 vojakov proti banditom, ki pa ne izda nič, ker banditi so po številu do dvakrat močnejši. Tudi so zavarovani v gorovju, da jim ni priti lahko do živega. Edino dalekosežni topovi in zrakoplovi bi jih pregnali iz gorskih skrivališč.

Apel za intervencijo. Tujezemski poslaniki v Peking so mnenja, da intervencija tujezemskih velesil je potrebna, da se reši ujetnike, ki so jih odvedle banditske tolpe v gorove. Za intervencijo bo potreba najmanj 25 tisoč mož, ker računati je treba tudi na sovražne domačine in za varstvo železnic. Posebni apel bo poslan ligi narodov glede tega akutnega vprašanja.

HARDING IMENOVAL SODNIKA V MINNESOTI.

St. Paul, Minn. — Prezident Harding je te dni imenoval za zveznega sodnika za distrikt v Minnesoti Williama A. Cant, ki bo zavzel izpraznjeno mesto, iz katerega je resigniral tamkajšni dosedanj zvezni sodnik Page Morris.

BONAR LAW RESIGNIRAL BALDWIN NJEGOV NASLEDNIK.

London. — Bonar Law je predvčeršnjim podal formalno resignacijo kralju, ljudski in gospodski zbornici. Zdravstveno stanje se mu slabša in mogel bo na operacijo, ki jo bodo zdravniki izvršili v njegovem vratu pravi poročilo. Za novega ministrskega predsednika je imenovan od kralja Stanley Baldwin dosedanj voditelj ljudske zbornice v parlamentu. Stranka konservativcev je odobrila Baldwin in novi premijer bo nastopil svoj urad takoj.

AMERIŠKE ČETE NA FILIPINAH PRIPRAVLJENE.

Manila, P. I. — Vojaško poveljstvo na Filipinah je baje dobilo povelje pripraviti polk pehotci za vojno službo. Domneva se, da bo vojaštvo najbrže poslano na Kitajsko, ako pride do spora, tako pravi poluradno poročilo. Koliko je resnice na teh vesteh ni dognano.

JUGOSLOVANSKE NOVICE

Kralj in kraljica prideta na Bled. Kakor poroča današnja "Pravda," je že natančno določen in izdelan program za potovanje v Dubrovnik in Pariz in za bivanje na Bledu. Dne 10. maja se vrne kralj in kraljica iz Dubrovnika v Beograd, na kar odpotujeta v Pariz. Koncem maja pride kraljevska dvojica na Bled na gradič Suvobor, kjer ostaneta skoraj vse poletje.

Ruski general Wrangel se mudi v Belgradu. Kakšen namen ima njegov prihod za enkrat še ni znano. A v političnih krogih se ugiba, da misli na protisovjetsko politiko v kateri ga bo Francija in naša država podpirale.

Žalostni Orjunci. Orjunci so žalostni, ker Žerjav in Pribičević nista prišla v vlado, da bi mogli potem brez skrbi napadati mirne ljudi in zato vleči mastne plače iz državne blagajne. V nedeljo so imeli napovedan velikanski shod v Ljubljani. Priti bi jih moralo 15.000, prišlo jih je pa 130. Tudi v Belgradu so napovedali velikansko manifestacijo, došlo pa jih je le malo in še ti so se skregali.

Stanje setve v naši državi. Iz Belgrada poročajo: Po vesteh, ki prihajajo iz raznih delov države, je sklepati, da je ozimna povsod dovoljno prezimila. Po statističnih podatkih poljedelskega ministrstva je od 1 milijona 939 tisoč ha z ozimnim žitom posejane površine 1 milijon 500 tisoč ha pšenice, 200 tisoč ha ječmena, 155 tisoč ha rži, 50 tisoč ha ovsu in 32 tisoč hektarov drugih žit. Posejanega je po teh podatkih za 30 odstotkov več nego lani. Ako bodo izgleadi za letino stalno povoljni, lahko pričakujemo letos izdatni izvoz.

Glad v Dalmaciji. V Split je prispelo 300 vagonov koruze za stradajoče kraje v Dalmaciji. Država ga prodaja ljudem po 3 din. 80 para kg. Občine in prebivalstvo pa zelo malo kupujejo to koruzo, ker nimajo denarja. Za takšen dar ministrstva bodo ljudje malo hvaležni, ker ne stradajo zaradi tega, ker ni koruze, temveč, ker nimajo denarja.

Analfabetizem v armadi. V 48 pešpolkih je bilo l. 1921. nad 25.000 analfabetov. Od teh se je tekom službene dobe naučili pisati in brati 9000 vojakov.

Prvi ženski advokat v naši državi. V Beogradu je položila gospa Jelena Gjirovič odvetniški izpit in je tako postala prvi ženski advokat v naši državi.

Za naše vojake. Dr. Korošec se je oglašil pri vojnem ministru in najodločneje protestiral proti grdemu ravnanju s slovenskimi vojniki. Vojni minister je obljubil preiskavo.

Iz Kamnika poročajo, da je bil tam aretiran v Švico pobegli Srečko Potočnik, ki se je pred par dnevi vrnil v svoj rajstni kraj. Izročili so ga deželnemu sodišču v Ljubljani.

Nesreča s špiritom. 9-letna hčerka pekovskega mojstra Jelena v Mariboru je hotela po nalogu svoje matere za malega brata na špiritu skuhati južino. Dekletce je bilo nerodno, aparat se je prevrnil in špirit se je razlil po dekličini obleki. Ves v plamenih je otrok bežal po stopnicah v pritličje, kjer so mu prihiteli na pomoč stranke. Deklice je dobila težke opekline ter so jo spravili v bolnišnico.

ŠIRITE LIST EDINOST.

SLIKARJI V NEW YORKU ZMAGALI.

New York. — Slikarski delavci, ki so se pred par dnevi podali na stavko v New Yorku in v kakih dvajsetih okoliških mestih, so sijajno zmagali s svojimi zahtevami. Dobili so \$1. priboljška na dan in 5. delovnih dni v tednu. Sedaj bodo služili po \$10 na dan. Ta lestvica bo veljavna do 31. dec. 1923.

TESARJI GROZE Z GENERALNO STAVKO.

Zahtevajo \$1.25 na uro ali pa odidejo na stavko. — Kontraktorji jim ponujajo \$1.15.

Chicago. — "Ako unijski tesarji ne dobe \$1.25 na uro kar zahtevajo od 1. junija naprej, bo zastavkalo do 400 tisoč tesarjev širom Amerike." Tako je izjavil predsedinočnjem Harry Jensen načelnik tesarske unije.

Gradbeni kontraktorji ponujajo tesarjem \$1.15 na uro in kateri predlog so neformalno že skoro sprejeli. Toda po temeljitejši preiskavi sedanjih razmer so prišli do zaključka, da tesarji morajo dobiti na podlagi naraščajoče draginje pri življenjskih potrebščinah in vseh predmetih povzvišanje na \$1.25 na uro. Sodnik Kensaw M. Landis je izjavil, da povzvišanje na \$1.15 popolnoma zadostuje. Toda zastopniki tesarjev ugovarjajo in zahtevajo, da se jim do 1. junija brezpogojno ugodí, sicer bo zavladala splošna tesarska stavka po celi Ameriki.

VESTI IZ PORURJA.

— Iz Cologne se poroča, da so separatisti poizkušali te dni proglasiti Porensko neodvisno republiko. Slučaj se jim baje ni posrečil.

— V Dortmundu so se dvignili komunisti in so zasegli premogorovnik Karlstuh. Pri spopadih sta bila ranjena en rudar in en policaj.

— Izvršitev smrtne kazni nad Albertom Schlagertten, ki je bil obdolžen umora je baje zadržan. Postavljen bo pred ponovno sodbo.

— Fritz Thyssen izjavlja, da nemški industrijalci bodo podpirali prihodnje nemške pogoje glede reparacije.

Maršal Foch hvali Poljsko armado.

Pariz. — Maršal Foch, ki se je vrnil te dni iz Poljske se pohvalno izraža o poljski armadi. Izjavlja, da Poljaki so dovolj močni za vsak oboroženi nastop proti ruskim boljševikom.

DENARNE POSILJATVE.

Včerajšnje cene so bile jugoslovanskim dinarjem:

100 — Din.	\$ 1.35
500 — Din.	\$ 5.90
1000 — Din.	\$11.60
2500 — Din.	\$29.00
5000 — Din.	\$57.00

Za italijanske lire:

50 — Lir.	\$ 3.25
100 — Lir.	\$ 5.75
500 — Lir.	\$27.00
1000 — Lir.	\$54.00

Pri večjih svotah, ki presegajo 20 tisoč Din. ali 2 tisoč Lir, damo še poseben popust. Predno pošljete denar čez druge tvrdite se spomnite na naše podjetje, ki bo vam poslalo Val denar v stari kraj ceneje in hitreje, kakor kje drugje. Naše cene so vedno najnižje!

Vse pošiljave naslavljajte na:

BANČNI ODDELEK EDINOST
1849 W. 2nd St. Chicago, 1

EDINOST

(UNITY.)

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday Thursday and Saturday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Company

1849 West 22nd Street,

CHICAGO, ILL.

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo

Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Združene Države za celo leto	\$3.00
"	Za Združene Države za pol leta	\$1.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$3.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$1.75
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$3.00
"	For United States for half year	\$1.50
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$3.50
"	Chicago, Canada and Europe for half year	\$1.75

ŠTEVILKA POLEG VAŠEGA NASLOVA ZNAČI DO KDAJ JE PLAČAN LIST.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš **NOVI** naslov in poleg tega tudi vaš **STARI** naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Rusija -- poganski Rim.

Naslednje zanimive podatke prinaša N. C. W. C. News Service:

Preganjanje krščanstva pod ruskimi boljševiki je najstrašnejše izza dni poganskega Rima. Tega prepričanja je Charles R. Crane, nekdanji ameriški vladni zastopnik na Kitajskem, ki je zadnjih šest let natančno proučeval verske razmere na Ruskem.

Gosp. Crane, ki je bil član posebne komisije, katero je na Rusko poslal predsednik Wilson po revoluciji Kerenskyja, trdi, da je umor msgr. Budkiviča nedavno samo pomagal odtrgati zaveso molka, ki je pet let zakrivala krvava početja ruske črke. V tem času, sodi on, je čeka, organizacija ruske strahovlade, s pota spravila dva milijona oseb, veliko število od njih cerkvenih predstojnikov.

Tu treba pripomniti, da je Crane zelo konservativen, kajti drugi, ki tudi poznajo delovanje židovske črke, cenijo število njihovih umorov mnogo višje.

Ruska pravoslavna cerkev, pravi Crane, je trpela najkrutejše preganjanje, toda ker ta cerkev nima izven Rusije nikakih pristašev in v Rusiji nikakega glasu, zato je svet le malo ali nič slišal o njenem trpljenju. Boljševiška cenzura je namreč tako stroga, da novice ne morejo ne v Rusijo, ne iz nje.

"Ob času prve revolucije," pravi Dr. Crane, "so se Rusi prilike poslužili in cerkev zopet dobili v svoje roke." In dočim so bile socialne in politične zadeve vse zmedene, je revolucija v cerkvi gladko napredovala.

Razširila se je po Rusiji vest, da se organizacija in uprava cerkve vrne v ono obliko, ki je prevladovala v 3. in 4. stoletju. Rasputinovi popi in vladike so bili pometani ven na cesto.

Nova sinoda, sestavljena iz škofov, popov in laikov — vsak izmed njih korenito preizkušen in spoštovan mož — je prevzela cerkvene zadeve.

Odrejene so bile volitve za cerkveni zbor ali sobor, ki je imel potrditi vse spremembe. Izvoljeni od moških in ženskih glasov, so delegati prišli iz vseh krajev dežele — celo iz daljnega Vladivostoka — zborovat v Moskvo dne 1. avgusta 1917.

Tikhon je bil izvoljen za patriarha in je plemenito izpolnjeval svoje težke dolžnosti navzlic besnim boljševikom.

Tako grozno ni bilo krščanstvo preganjano že od časov poganskega Rima. Cerkev so na korenit način ropali na desno in levo. Zaprli so vse cerkvene vzgojevalne zavode, vključno krasno šolo cerkvenega petja, eden najfinjših zavodov te vrste na svetu.

Cerkvi ni bilo ničesar dovoljeno objaviti v svojo obrambo. Ali boljševiški listi in govorniki so jo pa smeli najsilovitejše napadati. Ako so se cerkveni člani drznili na katerikoli način odgovoriti, so bili aretirani kot proti-revolucionarji. Za isto "hudo delstvo" so bili obsojeni, ako so skušali kako dete izpod 18. leta učiti verouka.

Toda v boljševiških šolah se je pa otroke učilo ne le brezbožnosti, ampak ostudnih stvari o cerkvi in cerkvenih ljudeh.

Za predstojnike pravoslavne cerkve so upeljali poseben proces, katerega se ne more drugače imenovati kot mučenje. Enkrat na mesec so namreč v njihove domove priložnostno boljševiške tolpe, ki so divjale gori in doli in na vse načine pretile ter počenjale vsake vrste surovosti, samo da bi prestrašile osebe, ki so jih želele zatožiti, in jih prisilile, da bi priznale, da so izvršile razna "hudo delstva" zoper vlado.

Jaz morem povedati le del, dasi ne najhujši, teh preganjanj. Kajti nikdo razen preganjalcev vsega ne ve. Najuspešnejšo stvar, ki so jo boljševiki dosegli, je namreč ustanovitev cenzure, ki onemogočuje novicam na Rusko ali iz Rusije.

Vem pa nekaj o skrivnem početju črke. Pomorila je zadnjih pet let najbrž dva milijona oseb. Svojo hudobijo je iztresla posebno nad cerkvijo.

Pred nekaj tedni je bil svet presenečen in pretresen, ko je malce resnice prišlo na dan. Na slični način so bili zadnjih pet let skoro vsaki dan sojeni in morjeni nizki in visoki predstojniki pravoslavne cerkve.

Stotine duhovnikov je bilo umorjenih in mnogo škofov. Med njimi je bilo šest metropolitov. Njihova služba je po važnosti takoj za patriarhovo. Vsi so bili umorjeni — a zunanji svet ni ničesar o tem zvedel. Pravoslavna cerkev ni mogla dati niti glasu od sebe.

Boljševiki so se neprestano trudili, da bi cerkev pripravili ob dobro ime, ali ne smemo pozabiti, da cerkev, ki jo skušajo uničiti, danes ni več zloglasna cerkev izza carske vlade.

Oni so očitno preslepili ameriške metodiste, da so ti mislili, da to ni res. Metodistovskega škofa, ki se zdaj brati z boljševiško vlado, sodeluje in odobrava napade na pravoslavno cerkev, nesramno vlečejo za nos."

Tako torej protestant Crane, ki je stvari sam na svoje oči

videl in na svoja ušesa slišal.

Ali se vpricho teh dejstev more še kje najti pošten Slovenec, ki bi se še vedno ogreval za krive Marksove. Engelsove in slične židovske nauke? Kdor se še zanje navdušuje, naj odpre svoje oči in malo na Rusko pogleda. Tam imate socializem danes v premoči, socializem v polnem cvetu. Razvil se je čisto nemoteno: kar je bilo prej skrito v semenu, to se je zdaj jasno pokazalo v klasju. Brezverska boljševiška pošast leži na tilniku uboge ruskega naroda in mu sesa srčno kri. — Odurnejše "kulture" ne pomni zgodovina od pamtveka.

J. L. Zaplotnik.

IZ SLOVENSКИH NASELBIN.

Rothbury, Mich. — Skoro celi teden sem premišljeval, kaj da bi poročal in napisal za naš list Edinost. Ali priti nisem mogel do nikakega zaključka, da bi podal javnosti kaj zanimivega. Končno mi pride na misel, da bo v nedeljo na Brunswicku sv. maša, kamor po navadi pride več naših zavednih rojakov, kadar se tam vrši službo božja sv. maša. Ako ravno so trudni od pluga, ki ga krepko drže čez teden, ko režejo brazde na polju, na nedeljo ne pozabijo katoliški rojaki in pridejo k službi božji, da se zahvalijo Vsemogočnemu za milosti in ga prosijo za srečno in lepo leto.

Tudi jaz, kakor rečeno storjeno sem se odpravil s svojim "Henrijem" k maši, s katerim mi ni dolgo vzelo in prišla sva srečno na svoje mesto. Ko tak pride pred cerkev v Brunswick je že bilo zbranih precejšno število naših rojakov ki so čakali, kdaj jih pokliče zvon, da gredo v cerkev. Med njimi je bila tudi Kolarjeva Neža. Ko izstopim me takoj zapazi in da znamenje z roko, čes, pridi sem na stran ti bom nekaj povedala. Jaz nič hudega slušč sem se odzval in si ji pridružil in počela mi je takoj pripovedovati vsakovrstne stvari, povedala mi je tudi, da je bila prejšnjo nedeljo veselica pri Mr. Ruparju in danes, da bo pa pri Mr. Repežu, pa da ona bi rada šla, pa samo zato ne gre, ker ne zna plesati. Za fante pa, da ji je toliko, kakor očku Zafrikniku za kakega slovenskega brezposelnega ali revnega rdečkarja. Ko mi to pove, mi kar enostavno reče kakšen poročevalec pa si, da nič ne poročaj v cajtengah, ko vendar imaš celo našo usodo v poročevanju v tvojih rokah. Pri tem me sune pod rebra in pravi: "kaj tudi ne veš, da je bila sinoči gospa Štoklija pri ta mladem Debelaku in mu prinesla krepko hčerko? Pa ti ne veš, kako je ošaben, ko sem ga srečala danes na cesti, ki je šel v mesto. Rekla sem mu: 'Halo Frank, kam pa greš?' Pa misliš, da me je kaj pogledal? Ne vem kaj bi bilo če bi bil še le sina dobil?" Tako vidite mi je natresla v mojo poročevalsko torbo Kolarjeva Neža nekaj novic.

Ko sem se pozneje natančno informiral, da je vse res tako, kakor mi je Neža povedala si sedaj štejem v dolžnost, da Mr. Frank Debelaku h dorastku novega člana v družini prav iz srca čestitam!

Dovolj dolgo časa smo mi farmarji čakali na prvo priložnost, da se malo poveselimo med seboj. Ker smo dobro zasledovali vaše gibanje po mestih, ko ste imeli razne predstave, veselice in zabave, smo mi farmarji vse to postrani gledali in pri tem imeli v mislih, da se kolo časa zaobrne in prinese tudi nam kakšen "Good time." Gotovo boste radovedni in se izpraševali, kaj neki pa bodo imeli, ko se njih poročevalec tako hvali. Ako hočete vedeti vse, kar smo in bomo imeli potem samo počakajte, da vam povem. V nedeljo 6. maja t. l. smo se sešli na povabilo Mr. Ruparja na njegovem domu in smo se imenitno zabavali, bilo je na razpolago raznovrstnih dobrih jestvin, seveda pri tem pa tudi ni manjkalo za zalivati žejna grla. Kajti Mr. Rupar je vedno tako gledal na one predmete, ki imajo obliko kozarčka, da niso bili suhi, ampak mokri. Pa ne mislite, da od

vode, kdor se je pa hotel zavrteti, je pa bilo tudi poskrbljeno. In v nedeljo 13. maja nam pa Mr. John Repeš pred cerkvijo pove, da moramo vsi k njemu, da vse priprave za veselico so že končane. Eni so nekako zmajevali z glavami, niso vedeli ali bi šli ali ne.

Jaz pa, ki hočem biti povsod kot slab denar, nisem hotel, da bi mi bil dvakrat rekel in prosil, ampak sem si mislil, če noben ne gre jaz grem in to pa zato, ker Mrs. Repeš poznam kot dobro kuharico in Mr. Repeša kot postrežljivega človeka, ki ima usmiljenje do svojega sovratnika, da mu včasih žejo pogasi. Da se za more pri Mr. Repešu dobro zabavati, pokazuje zlasti to, da so celo iz mesta Muskegon prišle 4 družine in se med nami zabavale in izrazile, da se med nami dobro počutijo. Vzrok je pa bil, ker so harmonike, na katere zna pritiskati in iz njih producirati krasne valčke in polke itd. Mr. Rupar spravile marsikatega iz stola, da je šel plesat. Ni še bilo zabave konec, ko se že zopet pojavi Mr. Frank Debelak s svojim predlogom in naznani, da v nedeljo 27. maja napravi on zabavo in veselico in, da naj se kot ponavadi zagotovo zopet vsi udeležijo ter, da za udobnost v vseh ozirih jamči on sam. Bajgaš! Sem si mislil, to je pa že zopet nekaj izvrstnega za mene, hitro vzajem svinčnik in kos papirja in z velikimi črkami zapišem, kar sem na prste izračunal, da je od 13. do 27. gluh 14 dni in zaznamoval 27. maja. Ker se bojim, da ne bi kakšen dan zgrešil, prečrtam na mojem koledarju vsak dan sproti ko mine, in to pa zato, da se v šestju dni ne zmotim, kajti če bi se kaj takega dogodilo potem gredo vse moje nade po vodi. Kako se bomo zabavali, vam to prihodnjič ako boste pridni povem.

— V tukajšnji cerkvi na Brunswicku so bili krščeni v nedeljo dne 13. maja: Starišem Mr. in Mrs. John Repeš je bil krščen deček za Rafaela. Kumovala sta Mr. in Mrs. Jim Paulin. Starišem Mr. in Mrs. R. Snidar je bil krščen deček za Albina. Botra sta bila Mr. in Mrs. Frank Rupar.

Mladima junakoma želim, da bi postala krepka farmarja in vzorna katoličana.

Poročevalec.

Chicago, Ill. — Društvo sv. Ane št. 170, K. S. K. J. bo priredilo krasno igrjo, in po igrjo domačo zabavno veselico ali ples v nedeljo, dne 27. maja. Igra se samo enkrat vprizori in sicer popoldne ob 2.30. Po igrjo se pa vrši ples v šolski dvorani na 22nd Street and Lincoln St. Občinstvo vabimo na to našo prvo prireditvev in drugo med prekmurškimi Slovenci, enkrat so igrali moški od dr. Sv. Ivana Krstičela D. S. D. in zdaj bomo pa same ženske od dr. Sv. Ane št. 170, K. S. K. J. Ker je veliko truda in veliko stroškov od začeta, našega društva, kateri je komaj 13 mesecev staro, je ves dobiček namenjen v korist blagajne, zato še enkrat vabimo vsa cenjena društva v naselbini in okolici na našo prireditvev — "Ljubezen Marijinega Otroka," igra v treh dejanjih, je jako krasna igra, ki prikazuje, kako mati ljubi svojega otroka, in kako ga vzgoji po krščanskem nauku, da

(Dalje na 3. strani.)

"BABILON"

Burka v petih dejanjih. Po A. Kotzebuejevi "zmešnjava na zmešnjavo." Za slov. oder nanovo priredil Milan Rojan.

MAKS: Ni daleč. Dovolite vprašanje, kako opravilo imate tam?

MAJOR: Grom in strela! Kako opravilo? Tam je vendar moja hči. Pustil sem jo še kot otroka in rad bi jo videl.

MAKS: Ste morda vi gospod major pl. Trnovski?

MAJOR: Od nog do glave, vsak dan.

MAKS: Izvrstno! Veseli me, da vam morem povedati, da poznam vašo hčerko.

MAJOR: (začuden) Res?

MAKS: Preljubeznivo dekle je, pošteno, srčkano, lepo.

MAJOR: To mi je v veliko veselje.

MAKS: Tam najdete tudi nekega Maksa, ki je nadvse živ, uljuden, kakor malokteri.

MAJOR: Čul sem o njem, da je zelo razposajen.

MAKS: Ne verjemite! Hudobni jeziki!

MAJOR: Veseli me, a povejte mi, kje ste sedaj.

MAKS: Vi ste na gradu — samo pol ure oddaljeni od graščine Trnovskih.

MAJOR: In gospodar?

MAKS: Gospod Renar, vem, da poznate to rodbino.

MAJOR: Čisto neznana mi je. Vi ste pa najbrže sin te rodbine?

MAKS: Stojim vam na uslugo.

MAJOR: Tristo strel. Gospodič Renar vi mi storite lahko neko drugo uslugo.

MAKS: Z največjim veseljem.

MAJOR: Moj konj je opešal. Bi mi morda hoteli posoditi konja iz vašega hleva, da še nocoj odjezdimo do Trnovskih.

MAKS: Gospod major, danes ni mogoče.

MAJOR: Zakaj ne?

MAKS: Naših konj ni danes doma. Posodili smo jih na neko ženitnino.

MAJOR: Grom in strela! To je nespametno! Če je tako, ne preostaja drugega, kot da prosim prenočišča.

MAKS: Moji stariši vas sprejmejo z veseljem. Takoj jih pokličem. Samo nekaj vam povem. Moj oče in gospod Trnovski vaš brat, živita že leto in dan v velikem sovraštvu.

MAJOR: Zakaj?

MAKS: Nekoč sta bila oba v mestu na neki veselici, kamor je prišla tudi neka lepa gospica Baudiera. Vaš gospod brat in moj oče sta se prepirala, kdo prvi zapleše z grotico. Izbrala si je gospoda Trnovskega. Mojega očeta je to tako razžalilo, da je smrtno sovražil vašega gospoda brata. Sovraštvo mojega očeta je tako veliko, da se silno raztogoti, samo, če sliši ime Trnovski.

MAJOR: Grom in strela! Moj brat je tepec!

MAKS: Prav kakor moj oče. Vi ne veste, koliko pretrpim radi tega sovraštva, a pomagati ne morem. Raditega vas prosim, da vas predstavim mojim starišem pod drugim imenom, da se ne bo po nepotrebnem jezil moj oče.

MAJOR: Čudne reči zahtevate, še nikdar nisem zatajil svojega poštenega imena.

MAKS: Samo nocoj, da se izognemo neprilikam. Jutri vas sam spremim na grad Trnovskih. Sedaj grem po stariše. A da se ne boste med tem časom dolgočasil, vam pokličem sestro Jelko, katero so krstili z istim imenom kot vašo. (gre proti Jelkini sobi, zase) Ugodna prilika, da Jelko malo kaznujemo. (odpre vrata) Ljuba Jelka, pridi sem za trenutek!

10. Prizor.

Major, Maks, (pozneje) Jelka.

MAKS: Prišel je k nam gost, gospod major Band-iera.

MAJOR: Kaj, kdo?

MAKS: Jaz grem po očeta. V tem prosim kratkočasi ti tujega gospoda.

MAJOR: (zase) Grom in strela! Slabo sem naletel.

MAKS: (potegne Jelko na stran) Mislite si Jelka, ravnokar mi je zaupal, da ga je izbrala vaša teta za vašega soproga.

JELKA: (v strahu) Meni za soproga?

MAKS: Nocoj bo zaroka, jutri poroka in pojutrajšnjim vas odpelje v svojo garnizijo. (odide)

11. Prizor.

Major, Jelka.

JELKA: (zaase) Moj Bog, kaj me čaka!

MAJOR: Tako preplašeni ste, gospica. Morda radi mene?

JELKA: (prisiljeno) Ne, gospod major — vesela sem (zase) norčuje se z menoj.

MAJOR: Poznate vi Jelko Trnovski?

JELKA: (se smeje) Če jo poznam?

MAJOR: Zelo rad imam to dekle.

JELKA: (boječe) Res?

MAJOR: Grom in strela, tako jo ljubim kot svoje življenje.

JELKA: (zase) Maks je prav govoril.

MAJOR: Odkritosrčno vam povem, moj namen je, da jo odvedem seboj.

JELKA: Toda, ali ste tudi prepričani o tem, da bi šla rada z vami?

MAJOR: Nimam strahu.

JELKA: Če ima morebiti že koga drugega v mislih —

MAJOR: Nič ne de. Ljubezen do mene bo vedno enaka.

JELKA: Dovolite gospod major, da vam odkrito povem, jaz ne morem biti vaša žena.

MAJOR: (presenečen) Kaj, kaj?

JELKA: Jaz nisem več prosta.

MAJOR: Grom in strela, kaj to mene briga?

JELKA: Karkoli vam je pisala moja teta, jaz ne vem ničesar.

MAJOR: To mi je nerazumljivo.

JELKA: Ni mogoče, da bi prisilili ubogo dekle v zakon.

MAJOR: Zlodja vendar — gospica vi ste čudna (zase) naj bi mi vendar povedal brat, da je njegova sestra bolna na umu.

(Dalje prihodnjič.)

ZA IDEJE NAŠIH ORLOV.

Cleveland, Ohio. — V številki 57. je bil objavljen dopis iz Clevelanda, ki je vreden upoštevanja in priznanja. Čas je bil, da se je oglašil mladenič v katerega srcu se klije iskra ljubezni do domovine in vere naših pradedov.

Temu dopisniku se pridružim tudi jaz, saj sem bil z njim na I. Jugoslovanskem "Orlovskem Taboru" v Mariboru leta 1920.

Dopisnik ve kaj in zakaj piše one pomenljive resnične besede "o delu za katoliško življenje," katerega gojijo v naši nekdani domovini Slovenski Orli. In ve, da je potrebno tudi v Ameriki takih delavcev, ki bi ne smeli se ustrašiti dela za pravico in resnico, nastopati javno, kakor v domovini, ki to v polni meri izvršujejo kljub vsem zaprekam in vsem nasprotovanjem od strani radikalnih in protiverskih elementov ali pa direktno od vladnega pritiska.

Kdor je že dolgo let v novem svetu v Ameriki in da se več ne zanima za svojo domovino, ki morda nima nikogar doma, s katerim bi dopisoval, in tako dobival resnične podatke okolščinah in o položaju, tak ne more umeti ne vrjeti in tako srce več ne občuti tistega blagodejnega božanja, ki ga povzročajo spomini in ljubezen do rodne grude. Logično temu on ne razumeva odnošajev domovinskih razmer, ki vladajo med katoličani in nekatoličani.

Vsi sinovi ene matere Slovenije, vsi vzgojeni kot katoličani — a so razdeljeni v dva tabora v "Sokole in Orle." Sokoli so kakor onedekaj "suho drevo." — Z napuhom in hrupom — veliko v ustih, a ničesar v srcu.

"Orli!" Katoliška organizacija v trudu in znoju sama na sebi z žuljavimi rokami, z zavestjo, da oživi in poživijo pravo katoliško srečo družinsko zdravo in zadovoljno življenje. Narodno in domovinsko ljubeče se žrtvujejo in neumorno delajo za narod, da bi mu ohranili moralo, ki je srce pravega krepkega življenja. A prepuščeni so samim sebi, šestokrat se preganjani in to medtem, ko "Sokoli" vživajo zaščito pravoslavne vlade Beograda same, katere jih vsepovsod podpira in protežira, menda zato ker so izrecni nasprotniki katoliške vere.

Kako malo vedo naši rojaki v Ameriki o bitki, katere se vodi doma, tamkaj, kjer je nam tekla

nekoč zibelka za vero naših pradedov — o, kako smo zaspani, kako smo neobčutljivi, enostranski, pa kaj to. Kako smo še drugače nezavedni, smejemo se jim, rohamo se, pravimo: hahaha! tepci kar naj se lasajo, kaj vera, naj bo kakor hoče.

Pa še več kakor to, saj se jim tudi pridružujemo. V tabor brezverstva je lahka pot, posebno je lahka v deželi, kakor je Amerika. Denarja imam in miza je polna in to je Bog! Napreden bom, pa me bodo vsi ljubili! Nazadnjaštvo naj bo kjer hoče! Vera in Bog — kdo yaju pozna?

Da, to je tista široka cesta, po kateri je tako lahko drčati z drugimi vred. Kako lahko je trobiti v svet za "napredek" "narodni napredek" itd. Drugače pa nobenega zmisla, nobenega srca, sama prevara in varanje.

Kdo bo odgovarjal za naše zamude? Mi vsi, ker smo molčali takrat, ko je bil čas za delo. Mi strahopetci, ki se bojimo zameriti radi par grošev, katere morda drugače zaslužimo, če zatajimo versko prepričanje.

Gotovo je, da bo prišel čas odgovora in gotovo je, da smo vsi, ki si nadejamo katoliško ime, ti isti, ki bomo odgovarjali za svoje junaštvo kaj smo storili za časa našega bivanja v okrilju verskega delovanja.

Resnica je, da nečemo priznati, da smo odstopili in odpadli od vere, ne, pravimo, da smo še katoličani in kot taki hočemo tudi umreti.

Druga resnica pa je, da smo vse zatajili in da iz strahu pred ljudmi smo slabši od nekatičianov. In ko vidimo med nami nastopiti kakega moža za vero in versko prepričanje se bojimo, češ, kaj bo če bi me videli in bi se mene osumili. Da taki zajci smo! In ko je treba v ogenj se poskrijejo katoliški možje, ki so katoličani, ko jih nihče ne vidi. Taki smo mi katoliški junaki. Žalostna slika a resnična je, in če bi jo zakrivali, bi varali samega sebe. Bolj ko je bomo gledali bolje bo za nas, morda nas nekega dne le obide sram, da se bomo omahljivega značaja otesli in resno pograbili za orožje proti verskim nasprotnikom.

Dopisnik piše dalje: "Zakaj se ne bi organizirali tudi katoličani tako, kakor se organizirajo socialisti?" — On je imel čisto prav! To ni nič več in manj, kakor naša sveta dolžnost! S tem bi mi nekratili nikomur ničesar, le branili bi svoje in storili bi svojo versko dolžnost!

Tako delajo drugi narodi tu-

kaj v Ameriki. Poglejmo Slovake, kako navdušeno delujejo v zvezi z domovino, koliko so pomagali svojem v domovini do verskega obstoja. Ali ne mislite dragi čitatelji, da smo mi tisti, kateri h grehu molčimo, ki smo tako strahopetni, da se bojimo vzeti pero in napisati to kar čutimo v srcu? In to delamo tukaj v tej svobodni deželi, katera nas varuje, ko zagovarjamo svoje versko stališče. Torej je popolnoma na naši vesti, če molčimo takrat kadar drugi, naravnost nasprotniki kujejo orožje, da našo vero napadajo.

Mi smo ti isti božji voleki, ki ponižno nosimo breme zaničevanja, in milo gledamo v kolone radikalnih časnikov, odkoder bruhla strup laži, potvarjenje in vsakovrstne zavajalne nakane iz umazanih in zakrknjenih src tistih ljudi, ki so se udinjali laži in temi, da bi ž njo uničili še tiste ostanke religioznih čustev, ki jih je še najti kljub ysem viharjem in borbam v srcih slovenskih izseljenikov v Ameriki. In mesto, da bi se dvignili katoliško misleči možje in jim dogovorili se skrivajo za svojim zidom in če se med njimi najde kak junak, da se postavi v boj ga ostali gledajo izza plota in se ne ganejo. Taki smo! Bojimo se jih, češ, kaj se bom prepiral, jaz sem kar sem, oni naj pa sam dela kar hoče. . . In ravno zato pa naš nasprotnik tako lahko ribari v kalnem, piše in piše, za časnike vse žrtvuje kar mu preostane, na ves glas vpije, da dela za delavca in njegove koristi, vpije tako, da se sliši tja v Saharo, piše tudi njegov tovariš istotako, zbirajo se v klube in organizirajo, kolektajo skupaj za razne fonde za nove časnike, vse dela in tolče na ta veliki boben, samo, da delavca potegnajo za nos, da delajo za njega a v resnici je pa ravno nasprotno. In ako se oglasi kak katoličan in hoče povedati resnico, tedaj lop po njem. Molči nazadnjak, klečeplazec! Brez pardona udarijo po njem zlasti še, če tak človek navaden trpin, potem še enkrat lop po njem, da ja ne bo nikdar več dobil korajže, da bi jih napadel. A drugi katoliški junaki, ki gledajo izza plota, mesto, da bi prihiteli kot rezerva na pomoč, se poskrijejo. Pa še več, še tistih, ki so zmožni peresa in v prvi vrsti poklicani, da bi prišli z obema rokama za svitli meč uma ni od nikoder! Ali je čudno potem, da vladajo take razmere mej nami?????

(Konec prihodnjic.)

O PRILIKI SREBRNEGA JUBILEJA

se priporočam vsem rojakom iz okolice, ki bodo na ta dan posestili redko slavnost 25-letnice naše župnije, da bom imel te dni na razpolago prenočišča, vsakovrstna izborna okrepčila itd.

Vsem se najtopleje priporočam!

JOHN VIDMAR,
Slovenski gostilničar
2346 Blue Island Ave. Chicago.

VARCEN NAROD

VLAGA PREVIDNO
IN INVESTIRA RAZUMNO V

Kaspar State Bank

NAJVEČJI JUGOSLOVANSKI
BANKI V ZEDINJENIH
DRŽAVAH

1900 — BLUE ISLAND AVENUE,
vagal 19. ulice.

CHICAGO, ILLINOIS.

KAPITAL IN PREBITEK
\$1.250,000.00

Pod državnim in
vladnim nadzorstvom in
Chicago Clearing
House Ass'n.

PRODAJAMO ŠIFKARTE za vse
parobrodne družbe za v Jugoslavijo
in nazaj. Izdelujemo prošnje (affidavite)
za priseljence, ter pošiljamo denar
v staro domovino najceneje in najhitreje.

IZ SLOV. NASELBIN.

Nadaljevanje s 2. strani.)

ima ljubezen do cerkve in domovine, zato vam že vnaprej garantiramo, da nikomur ne bo žal, da bo zraven, obenem se pa tudi že vnaprej zahvaljujemo vsem cenjenim družtvam in Slovencom v okolici, za obilno vdeležbo, ob enim pa vas še enkrat opozarjamo, da se vrši po igri veselica s plesom, za katero bo veljala ena vstopnica, za igro in veselico, tudi bodo svirali domači muzikantje kjer se bo vsaki lahko malo obrnil po starokrajem načinu. — Odbor je že pridno na delu, da boste dobili dobro postrežbo in da boste zadovoljni.

Za obilno udeležbo se priporoča odbor

Dr. Sv. Ane, št. 170. KSKJ.

Za avtonomijo Galicije.

Angleška od Poljske odločno zahteva, da mora podeliti Galiciji večjo avtonomijo. S to zahtevo se bo pečala najbrže veleposlaniška konferenca v Parizu, ki stoji pred važnim problemom priznanja vzhodnih meja poljske države, kjer bo tudi Rusija igrala važno vlogo. Pri tej priliki hočejo velesile pritiskniti na Poljsko v smislu avtonomije Ukrajincev. Za to pa nameravajo baje priznati poljsko suvereniteto nad vzhodno Galicijo.

"Latinska unija."

Mussolini si je bil zamislil zvezo med "latinskimi nacijami" Francijo, Italijo in Belgijo, ki naj rešijo ruhrsko vprašanje in še kaj drugega povrh brez Anglije. Francozi so si pustili to muziko nekaj časa dopasti. Takoj se je pa pokazalo, da se brez Anglije ne da nič reševati, ker Anglija ima denar, plačuje svoje dolgeve, "latinske" nacije pa so do vratu zadolžene. Zato je Mussolini sedaj po svojih listih pustil "latinsko unijo" pasti. Mož je jako prilagodljiv vsaki situaciji.

ISČE SE TYPISTINJA, večša angleškega in slovenskega jezika ter splošnega dela v pisarni. Služba stalna, plača po dogovoru. Ponudbe naj se pošljejo na:

EDINOST PUBL. CO.
1849 West 22nd St.,
Chicago, Ill.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem cenjenim naročnikom in prijateljem našega lista po državi Pennsylvania in New York uljudno naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš poštovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino, oglaševanje in spleh vse, kar je v zvezi z listi Edinost, Ave Maria in Glasnikom P. S. J.

Vse naše naročnike prosimo, da mu gredo pri tem njegovem delu za katoliški tisk na roko in mu pomagajo širiti list, ki se bori za delavske koristi in za razširjanje katoliškega prepričanja.

Upr. Edinosti in Ave Maria.

NEKAJ ZA VSAKO HIŠO.

PREBERITE NASLEDNJI OGLAS PAZNO
IN GOTOVO BODETE NAŠLI NEKAJ,
KAR BO DOBRODOŠLO VAŠI HIŠI.

POSEBNOSTI ZA KUHINJO.

Ravno ob sedanjem času so kuharice najbolj v zadregi glede tega, kaj naj kuhajo, da ne bi dajale vedno eno in isto na mizo. One vedo, da ima dobra večerja veliko besedo pri vzdrževanju soglasja in zadovoljnosti v hiši. Da jim pomagam pri tej težki nalogi, jim tu nudim nekaj pripomočkov:

SUHE GOBE. Dobil sem zopet večjo količino dobrih zbranih suhih gob iz Ljubljane v zacinjenih plehnatih škatljah. V vsaki en funt ali več okusnih, ročno zbranih, suhih gob. Nudim jih v nakup po znižani ceni: \$1.00 za škatljo, 5 škatelj za \$4.50 in 10 škatelj za \$8.50. Pri večjem naročilu posebne cene. Poštnina vračunana.

Da ne bode v zadregi, kako se te gobe pripravijo, pošljem z vsakim naročilom potrebna navodila. — Rojakinje—kuharice, sezite po njih, in nikoli ne bode v zadregi, kaj bi skuhale, kajti gobova juha, gobov zos, gobova salata, gobov rižot, gobov "ajmoht" iz teh gob, bo zadovoljil najbolj zbirna usta.

IZLUŠČENE OREHE sem dobil iz starega kraja; lepi so, suhi in okusni. Ne bo Vam žal, če jih naročite, kajti Vaša orehova potica, orehovi štrukliji, in orehova jedila bodo povečala Vaš gospodinjski vpliv v Vaši hiši. Funt teh orehov pošljem s poštnino vred za 65 centov, 5 funtov za \$3.00, 10 funtov za \$5.50.

STAROKRAJSKE JEDILNE DIŠAVE IN PRIMESI so potrebne našim kuharicam, kajti brez njih ne morejo napraviti jedi, da bi imela "naš okus." Najvažnejše med njimi so: Španski žefran, majaran, šatraj, lorberjeve jagode, lorberjeva peresa, muškator oreh, muškator cvet, importirana ogrska paprika, žbice, cimet, mak. Zavitek vsakega teh predmetov stane 25c. s poštnino vred.

SUHE ČEŠPLJE (slive). Importiral sem večjo količino pravih bosanskih sliv. Rečem Vam, da so iste nekaj posebnega za kuho. Dočim so ameriške večinoma pripravljene s kemikalijami, da obdrže vodo in težo, so bosanske skozinsko pristne, vsled česar skoro še enkrat toliko zaležejo, ker Vi kupite samo substanco, a vodo imate doma. Ne bo Vam žal, ako jih naročite nekaj Zapokovane so v zabojih od 50 funtov. Nudim jih Vam po 10c. funt, to je, \$5.00 zaboj. — Prevoznina ni vračunana.

PRAVE IMPORTIRANE BRINJEVE JAGODE Vam nudim v nakup in sicer v vrečah od 100 funtov. Cena je \$5.00 za vrečo. — Prevoznina ni vračunana.

ROŽICE IN PRAVI RUSKI ČAJ imam tudi v zalogi ter jih razpošiljam v zavitkih od 35c. s poštnino vred.

KNAJPOVA DOMAČA ZDRAVILA.

Skrbite, da bo Vaše telo zdravo in sveže, ter da bo tako v stanu odbijati napade nevarnih bolezni. Slaba prebava, zaslišena prsa ali vrat in druge take navide malenkostne bolezni čestokrat pripravljajo pot huji in nevarnim. Knajp nudi vspešna zdravila za take potuhnjene bolezni. Vsaka hiša bi morala imeti zbirko njegovih najvažnejših zdravil vedno pri roki, da jih ni treba šele potem naročevati, ko je potreba že tukaj.

Najvažnejša med Knajpovimi zdravilnimi rastlinami so: Aloja, angelika, arnika, bezeg, borovnice, brinjeve jagode, dobova skorja, encjan, galun, grško seno, habat, hvošč ali preslica, sladki janež, roža sv. Janeza, kamelice, kafa, koprive, krčna trava, lanena moka, lapuh, lučnik, meta, močvirna detelja, motovilc, omela, pelin, pibrov koren, povojček, trpotec, revar ali divji regrat, rožmarin, šipeče jagode, smetlika, taventrozha, trnovčev cvet, trobentica, truškevec, vijolka, vinska ruta, žajbelj, žoltilo. — Škatlja posameznih teh predmetov stane 25 centov s poštnino vred.

Dalje Knajp priporoča tudi razna olja, kakor: brinjevo olje, kafarno olje, nagelno olje, mandelno olje, oljčno olje. Stekleničica stane 35c. skupno s poštnino.

Kdor naroči vsa navedena zdravila — rastlin in olja — naenkrat, mu jih pošljem za \$10.00. Poštnino plačam jaz.

Z vsakim naročilom pošljem tudi spis: Kaj pravi Knajp o uporabi teh zdravil.

NA PRODAJ IMAM TUDI:

1. Importirane lončene in porcelanaste pipe (fajfe), importiran tobak za pipe in cigarete, kakor tudi cigaretna papirčke.

2. Slovenske gramofonske plošče, gramofone, plane in šivalne stroje.

3. Razno zlatino, kakor ure, verižice, prstane, brazletne, jedilno orodje itd.

4. Vsakovrstno obleko, dežne plašče, čevlje, klobuke, blankete itd.

Ako še nimate mojega kataloga s slikami, pišite še danes ponj. Pošljem ga zastonj.

Naročilom pridenite poštni ali ekspresni money order, znamke ali denar.

ZA OBILNA NAROČILA SE PRIPOROČA

Joseph Vogrič, STATION D. BOX 8.
NEW YORK, CITY.

Vse Slovence Chicaške okolice

ULJUDNO VABIMO NA SLAVNOST

SREBRNEGA JUBILEJA

ŽUPNIJE SV. ŠTEFANA

V CHICAGO, ILL.

VSPORED:

30. maja v sredo večer ob pol osmih začetek obnovenja sv. misijona kot priprava na jubilej. Vodil ga bo Rev. Bombač iz Clevelanda, O. Vsaki večer ob pol osmih misijonska pridiga vsako jutro sv. maša ob osmih. Spovedovanje bo v petek in soboto.

3. junija:

1. ob pol osmih skupno sv. obhajilo vse župnije. Korporativno pristopijo k svetemu obhajilu društva: Holy Name mož in mladeničev Orli in Orlice, Krščanskih mater, Marijina dekleška družba.

2. Ob pol devetih skupno sveto obhajilo društev: Dečkov sv. Alojzija, Angelja Variha, deklic sv. Neže in Angelsko.

3. Ob pol desetih sprejem došlih društev iz tujih nasebin.

4. Ob pol enajstih sprejem mil. g. nadškofa in slovesen uhod vseh navzočih v cerkev. Vsi gredo najprej skozi cerkev, kjer bo ofer po kranjski navadi. Vsak še manjši dar, naj se da v kovrti, ki se bodo delile pri uhođu v cerkev.

5. Slavnostna zahvalna sv. Maša, takozvana "Coram Episcopo." Slavnostna pridiga, katero bo imel Rev. John Plevnik slovenski župnik iz Joliet in ustanovitelj župnije. Slavnostni nagovor mil. g. nadškofa.

6. Po maši gredo vsa društva v šolo. Pozdravni govor. Parada se razide. Banket v cerkveni dvorani.

7. Slavnostna zabava ob 3. popoldne v pritličju nove šole. V pondeljek zjutraj ob osmi uri slovesna sveta maša za vse umrle farane in sklep obnovenja sv. misijona.

Pridite in mi bomo prišli k Vam.

DUHOVŠČINA IN FARANI SV. ŠTEFANA.

"MALENKOSTI"

ROMAN V ŠTIRIH DELIH.

Španski spisal p. L. Coloma iz Družbe Jezusove.

Prevedel Paulus.

Policijski stražniki so ga mirno pustili vstopiti. Gledali so ga s tistim pomilovalnim spoštovanjem, katero voditelji ene stranke vedno vzbujajo v nižjih slojih nasprotne stranke.

Vest o njegovem prihodu je naredila globok vtisk na vse, ki so bili prišli obiskat Currito. Hiteli so mu naproti, tudi tisti, ki so bili v obednici pri delu. Njegova mavzočnost je dala vsemu dogodku veliko važnost in posebno barvo. S tem je računala Currita, ko je tako hitela obvesti Butrona.

Veliki Robinzon je razprostrl roke in vzkliknil s tužnim pomilovanjem:

Hčerka moja —!"

In Currita mu je padla v naročje s prav otroško vdanostjo, se je razjokala in je kazala na svojega otroka, ki sta se boječe prijemala njenega krila.

Ginjenost se je lotevala senor, ki so stale v krogu — — —

Zapazil pa je Gorito Sardona belo brado Butronovo. Hitro je pošepetal to novico — kaj takega še niso videli pri Butronu — svoji tovarišici Carmen Tagle. Zasmejala se je in je dala novico naprej svoji sosedin in v kratkem je glasen krohot uničil tužno-veličastni vtisk vsega prizora.

Butron pa ni opazil ničesar. Resnobno, kakor so zahtevale okolščine, in z ljubeznivo postrežljivostjo je odvedel Currito v sosedno sobo. Potil se je in strah ga je bilo, da ne bi začela Currita novih spletk, ki bi razdrle njegove diplomatične naklepe.

Ozrl se je na vse strani, kot bi se bal, da kje ne pridejo odkod policijski stražniki, in je začel s plašnim tihim glasom:

"Za božji čas, kaj pomeni vse to? Govori, hčerka moja!"

Currita je zdrknila na divan in si pokrila obraz z robcem.

"Izgubljena sem!"

Spoštovani Butron je odprl usta, kakor bi hotel obziniti cel hleb sira.

"Fernandito je osel!" je nadavljevala Currita užaljena.

Butron je nadolgo pokimal, v znamenje, da popolnoma soglašala.

"Goljufal ga je Martinez! Grdo sramoto mi je napravil! Strašno, strašno! Infamno, Butron, povem Vam, infamno!" Butron se je zavzel.

"Ne govori tako glasno! In umiri se! Zanesi se popolnoma na mene, čuješ, popolnoma . . ."

In očetovski je stisnil med svojimi kosmatimi rokami njeno nežno roko.

"Vem to, Butron, dobro vem, zato sem se koj zatekla k Vam," je odgovorila nekoliko mirneje. "Ampak strašno je, strašno . . . Pomislite: moje imenovanje za dvorno damo je gotova stvar —!"

"Gotova stvar —?" je zakričal Butron, kakor bi požiral tisti hleb sira, ki ga je prej spravljaj v usta.

"Gotova stvar! Fernandito je pisal ministru in je zahteval zame službo dvorne dame. Pa ne da bi meni kaj rekel o tem! Ni se zmenil prej z menoj, ta človek —! Strašno, strašno! Ali je to soprog? Povem Vam, Butron, ako ne bi bilo zaradi mojih otrok, takoj se ločim!"

In Currita je potočila dve grenki solzici na žrtvenik svoje-ga zakona, ki je bil v taki nevarnosti, da ugasne na njem ogenj ljubezni, in je nadaljevala tiho:

"Zato sem včeraj v hiši dukega govorila, kar sem mislila, da je resnica: da mi minister samo ponuja službo dvorne dame in da sem ga ogorčena zavrnila. Sodila sem pač, da so vse to samo spletke teh ljudi . . . Mislite si pa moje iznenadenje! Včeraj mi pride tista žival, tisti Martinez, ta surovež, ta odurnež! Je-

zen je bil, ker sem odklonila, kričal je kakor obseden, da z vladno bom zbijala šal, in mi je grozil s pismom Fernanditovem, katero mi bo — pomislite — pomolil pod nos . . ."

Jok je zadušil Curriti besedo in šele čez nekaj časa je mogla nadaljevati:

"Kakšna sramota, Butron, kako razžaljenje! Mislila sem, da bom umrla od žalosti. Pa očetu svojih otrok se moram zahvaliti za te žalitve! Sto- in stokrat sem mu pravila: tvoja uljudnost do teh ljudi nas bo še uničila, Fernandito!"

"Pa si videla tisto pismo?" je vprašal Butron ves prestrašen.

"Videla? Brala sem ga! Kakšna sramota! Najraje bi bila umrla! Tisti . . . vol je grozil, da bo pismo objavil v listih, ako ne sprejemem službe. Jokala sem, zahtevala, ga prosila, naj pri-zanese radi mojega dobrega imena, radi mojih otrok . . . Ponu-dila sem mu denar. Omeščal se je. Zahteval je pettisoč durov, nato tritisoč. Mešetaril je kakor žid, Butron, kakor žid! Nazad-nje sva se pogodila za tritisoč, in včeraj popoldan ob eni je pri-šel, da mi izroči pismo in prejme denar. Jaz namreč nisem imela denarja; morala bi ga bila šele dobiti pri Villamelonu. Zastavila sem nekaj dragocenosti . . ."

Butron je začuden poslušal. Požiral je, kakor bi verjel vse te laži, spretno pomešane z delno resnico. Roke je sklenil in za-klical:

"To je grdo!"

"Še veliko več, Butron! To je infamno!" je nadaljevala Cur-rita živahno. "Ob eni mi je izročil pismo, danes ob desetih pa pride naenkrat policija, preiskovat moje papirje . . . Kako zvito, si jo je izmislil, ta hudobnež! Z denarjem oditi, pismo mi pa ugrabiti!"

"In — so našli pismo?" je vzkliknil Butron obupno.

"Ha! Prej mi vzamejo življenje! Imela sem časa dovolj, raz-trgala sem ga na kosce in vrgla na smetišče."

"Brrrr!" — Butron se je stresel. Z rokami na hrbtu in z na-sršenimi obrvmi je meril sobo z velikimi koraki; to je bilo pri njem vselej znamenje velike zadrege in težkih misli.

Currita ga je gledala postrani in je od časa do časa globoko vzdihnila.

Butron je vedel, da je Currita velika spletkarica. Pa kar je povedala, je bilo zelo vrjetno in je popolnoma pojasnjevalo ob-isk policije. Kaj bi sicer iskala policija tukaj . . .? Ta nenadni dogodek pa zdaj tudi zagotavlja stranki pomoč ženske, ki je za-povedovala vsemu elegantnemu Madridu s svojim zgledom — in to je zadostovalo načrtom velikega diplomata.

Naglo se je ustavil pred njo in je rekel slovesno:

Anton Zbašnik

JAVNI NOTAR,

soba 206 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.

(Nasproti sodnije)

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, dolžna pisma, pobotnice, oporoke in PROŠNJE ZA DOBAVO SVOJ-CEV IZ STAREGA KRAJA. Cene nizke, delo točno in pravilno. Pišite ali pridite osebno. Informacije zastonj.

2
PANT SUITS
MEN & YOUNG MEN
GUARANTEED
ALL WOOL

An EXTRA Pair Gives Double Wear
POVABLJENI STE

da pridete v našo trgovino in si ogledate naše boga-te zaloge vsakovrstnih oblek, narejene v vseh mo-dah in velikostih!

Za može in mladeniče

OBLEKE Z ENIM IN DVOJNIM HLAČAMI najnovejše mode, ki jih imamo na izbiri sedaj v naši trgovini, na različne načine narejene in v raz-ličnih barvah. Pridite v naše trgovino in naši boste fino izbiro, kjer si boste lahko izbrali obleke, ki bo vam krojila in ugajala. Mi krojimo obleke, da prija natančno vsaki postavi. Pri nas dobite obleke za vsako postavo, malo ali veliko, po sledečih zmernih cenah

\$22.50, \$25.00, \$30.00, \$35.00, \$40.00 in \$45.00.

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer. Ob nedeljah imamo odprto naše trgovine dopoldne.

1800—1808 Blue Island Ave., Cor. 18th Street.

POZOR IGRALCI HARMONIK

Izdelujem slovenske, nemške in kromatične harmonike, enake ka-korsi kdo želi. Poprav-ljam vsakovrstne har-monike, delo garantira-no, cene so zmerne. Pišite po naš cenik. Se priporočam rojakem ši-rom Amerike za naro-čila. S spoštovanjem

ANTON MERVAR,
6921 St. Clair Avenue,
CLEVELAND, O.

V zalogi imam tudi vsakovrstne LUBASOVE HARMONIKE.

Ludwig Košnik

JAVNI NOTAR

1840 W. Cullerton St. (20th St.)

CHICAGO, ILL.

Se priporoča, da izdeluje vse v notarsko stro-ko spadajoča dela; ako želite dobiti sorodnike ali znance iz stare domovine, dobite pri meni vse po-trebne listine točno in zanesljivo narejene.

Posebno se priporočam Ogrskim Slovencem, kot njih bližnji rojak sem popolnoma zmožen njih jezika.

Izšla je

LEPA KNJIŽICA

Državlanski katekizem

z natančnim poukom o državljanstvu Združenih držav, o demo-kraciji, o naših sodiščih, o zakonodaji, o pravicah državljanov i. t. d.

Knjižica je pisana v angleščini in slovenščini.

Ta knjižica je najboljša knjiga:

1. za poduk o državnem, političnem, sodnijskem ustroju naše države, o pravicah in dolžnostih državljanov, o volitvah in o vsem, kar mora vedeti vsak državljan države. Zato je najboljša knjiga, ki v kratkih besedah pove vse to.
2. za poduk za drugi papir.
3. za poduk za one, ki so že dobili državljanski papir, da vedo, kaj to pomenja za nje.
4. za poduk v angleščini, ker ima angleški tekst takoj poleg preveden v slovenščini.
5. za poduk v farnih šolah v "Civics" v višjih razredih.

KNJIGA IMA 87 STRANI IN STANE SAMO 10c.

Naroča se pri:

EDINOST

1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

— ali pa — NATIONAL CATHOLIC WELFARE COUNCIL

1312 Massachusetts Ave. M. W.

Washington, D. C.

List Edinost

je last slovenskih katoliških delavcev v Ameriki. Za njih korist se izdaja, da brani njih pravice in jim kaže pravo pot do pravega napredka. List Edinost zahaja skero v vse slovenske nasebine po Ameriki. Vse zavedne slov. družine so nanj narečene, in ga pridno čitajo, ker v njem najdejo največ pravega pouka, mnoge zanimivih novic in zabavnega čtiva.

ZATO SO OGLASI V LISTU "EDINOSTI" USPEŠNI. Trgovci, ki imajo svoje trgovine naj poizkusijo ogla-sati v listu "Edinosti" in prepričani smo, da bodo potem v Edinosti stalno oglašali.

DRUŠTVA SE BODO POVZDIGNILA DO VSPEHA, ako ob raznih prireditvah in kampanjah oglašajo v našem listu. Poizkusite in prepričajte se enkrat. Po-služite se lista za Vaše reklame, da je list penese na slovenske domove pred oči slovenskih rojakov, da bodo znali, kaj prirejate in kdaj!

NAŠA TISKARNA

je sedaj skero najmodernejša slov. tiskarna v Ameriki. Tiskarska dela izvršujemo litno in točno. Vsem sloven-skim č. g. duhovnikom, cenjenim društvom, trgovcem in posameznikom, se najtopleje priporočamo, da se spomni-jo na nas, kadar potrebujejo, kakih tiskovin.

Ničesar drugega ne presimo Vas, kakor vprašajte nas za cene, predne oddaste narečilo drugam. Ako le to storite, smo prepričani, da bomo vedno tiskali Vaše tisko-vine mi!

Mi izvršimo vsake tiskarske dela. Najsi bo še tako malo ali veliko. Poizkusite pri nas!

TISKOVNA DR. "EDINOST"

1849 W. 22nd Street Chicago, Ill.

Phone: Canal 0096.

ZAJTERK! KOSILO! VEČERJA!

Te tr ipotrebujemo sleherni dan. Da se pa oskrbi dobro in okusno zajterk, kosilo in večerje, je po-treba dobiti kakih dobrih stvari, zlasti dobrega me-sa itd. Tega pa dobite najboljšega, če ga greste ku-piti k:

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Phone: Canal 6319.

Pri njemu se dobi vedno najboljšo vsak dan sveže meso, suho po domačem načinu pre-kajeno meso in prave domače

"Kranjske klobase," doma narejene po slov receptu.

Gospodinje zapomnite si to!

DOMAČE PIVO!

Si naredite lahko po svojem okusu, ako kupite pri NAS:

"HMEJ IN MALT"

Zraven damo navodilo, kako zvariti dobro domače PIVO!

Prodajamo Malt in Hmelj na debelo in drobno.

MAL—TEEN—MALT—EXTRACT CO.

Jos. Bielak, lastnik

1943 W. 21st Street, CHICAGO, ILL.